

**College van Gedeputeerde Staten
statenbrief**

Aan Provinciale Staten
Statencommissie Ruimte, Groen en Water/Wonen

DATUM	9-6-2020	REFERENTIE	Carla Bisseling / Hans Mankor
ONS NUMMER	820E3B3A	DOORKIESNUMMER	06 -18300620 / 06-54278907
NUMMER PS	2020RGW99	E-MAILADRES	carla.bisseling@provincie-utrecht.nl hans.mankor@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE	Geen	PORTEFEUILLEHOUDER	Bruins Slot

Onderwerp Statenbrief:

Impulsgelden Veenweiden

Voorgestelde behandeling:

Ter informatie

Geachte dames en heren,

Inleiding

De provincie zet in op het afremmen van de bodemdaling in het veenweidengebied conform het doel dat in het Coalitieakkoord 2020-2023 en in de ontwerp-Omgevingsvisie is vastgelegd. Daarmee wordt ook voldaan aan het doel voor de vermindering van broeikasgassenuitstoot in het Klimaatakkoord.

Voortvloeiend uit het Klimaatakkoord heeft het kabinet € 100 miljoen vrijgemaakt voor een impuls in de veenweidengebieden om tot reductie van CO₂-emissie uit veenbodems (hier verder benoemd als Impulsgelden) te komen. De Impulsgelden zijn beschikbaar gesteld voor 2020 en 2021. Het uitgangspunt bij de besteding ervan is een gebiedsgerichte aanpak waarvoor het Rijk (ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV)) de regie bij de zes Veenweide-provincies legt, te weten: Noord-Holland, Zuid-Holland, Friesland, Groningen, Overijssel en Utrecht.

Deze Statenbrief informeert u over het proces dat wij voeren om invulling te geven aan het Utrechtse deel van de Impulsgelden. Op dit moment zijn we nog volop in gesprek met het Rijk en met de partners in de gebieden over de uitwerking daarvan. In overleg met uw griffie houden we op 2 september aanstaande een Stateninformatiebijeenkomst waar de brede stand van zaken rondom bodemdaling en het Klimaatakkoord met u gedeeld zal worden.

Voorgeschiedenis

Het onderwerp afremmen bodemdaling staat al jaren op de beleidsagenda. Op 10 december 2018 hebben uw Staten de Visie Bodemdaling vastgesteld. In die visie is aangekondigd dat de provincie, in samenwerking met partijen, een Uitvoeringsprogramma Bodemdaling opstelt. Ook het ontwerp-Omgevingsvisie (17 maart 2020) meldt dit: *Voor de te nemen maatregelen intensiveren we onze aanpak en wordt een Integraal Programma Bodemdaling opgesteld.*

De ontwikkelingen rondom veenweiden in het kader van het Klimaatakkoord zijn snel gegaan en hebben de Visie Bodemdaling op onderdelen ingehaald.

In het Coalitieakkoord 2020-2023, "*Nieuwe energie voor Utrecht*", is aangegeven dat de provincie extra aandacht zal geven aan bodemdaling. Als doelstelling is opgenomen: '*We bereiken in 2030 een gemiddelde reductie van de bodemdaling in de veenweidegebieden van 50%*'. Bodemdaling zorgt voor uitstoot van broeikasgassen, (uitgedrukt in CO₂ equivalenten (CO₂eq)).

Essentie / samenvatting:

Het Klimaatakkoord benoemt voor de reductie van CO₂eq-emissie uit veenbodems (onder andere):

- de doelstelling om landelijk in 2030 een reductie te realiseren van 1 megaton CO₂eq-emissie uit de veenbodems;
- iedere veenweidenprovincie stelt een Regionale Veenweiden Strategie (RVS) op. In deze RVS moet worden opgenomen hoe de veenweidenprovincies denken de landelijke reductiedoelstelling CO₂eq te realiseren. Het is een lange termijnstrategie gericht op doelrealisatie in 2030 en met een doorkijk naar 2050;
- € 100 miljoen is gereserveerd als impuls in de Veenweidegebieden in de eerste twee jaar (2020-2021).

De opgave voor afremmen bodemdaling/CO₂-reductie uit de veenbodems heeft door dit alles een urgentie gekregen. Intensivering van de aanpak is nodig. Voor deze intensivering binnen het bodemdalingdossier volgen wij drie sporen waar binnen de provinciale organisatie in onderlinge samenhang aan gewerkt wordt:

- spoor 1: opstellen van een Integraal Uitvoeringsprogramma Bodemdaling als uitwerking van de Visie Bodemdaling;
- spoor 2: opstellen van een RVS;
- Spoor 3: opstellen van een voorstel aan het Rijk om invulling te geven aan het Utrechtse aandeel in de Impulsgelden en het uitvoeren van de gebiedsprocessen hier uit voortvloeiend.

In deze Statenbrief informeren wij u over spoor 3. Het uitgangspunt hierbij is een gebiedsgerichte aanpak waarbij het Rijk (ministerie van LNV) de regie bij de provincies legt en aangeeft dat, daar waar mogelijk, ook doelen uit het stikstofdossier meegenomen worden.

Afgelopen tijd zijn in nauwe samenwerking met de waterschappen Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en Amstel Gooi en Vecht (AGV) en het IPO-Afstemmingsoverleg veenweiden de uitgangspunten opgesteld om afspraken met de minister te kunnen gaan maken. Over die uitgangspunten hebben we met gebiedspartners in het Veenweidegebied overlegd.

Volgens die uitgangspunten willen we binnen Utrecht een aantal gebieden kiezen die aan de volgende criteria voldoen:

- de mate van bodemdalingsgevoeligheid (effectiviteit van maatregelen ten behoeve van de reductie van broeikasgassen);
- de nabijheid van stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (effectiviteit van maatregelen ten behoeve van de reductie van stikstofdepositie);
- de hefboomwerking (effectiviteit van maatregelen naar een groter gebied);
- de aanwezigheid van draagvlak, vanuit bijvoorbeeld lopende gebiedsprocessen (uitvoerbaarheid binnen de termijn 2020/2021).

Voor een deel willen we daarbij aansluiten bij al lopende gebiedsprocessen, zoals die in Groot Wilnis Vinkeveen en bij de kavelruil Kamerik-Harmelen. Daarnaast is de provincie Utrecht aan het kijken naar het opstarten van nieuwe gebiedsprocessen in het westelijke deel van de provincie. Daarbij hebben we de Gebiedscommissie Utrecht-West om advies gevraagd voor de Waardassackerpolder en zullen dat ook doen voor de polder Zegveld of en welke mogelijkheden er zijn.

Ons idee is de impuls te gebruiken om inzet van maatregelen te doen op die locaties waar een groot effect gerealiseerd kan worden in de omliggende polder. Dit noemen we de hefboomwerking van de impuls. Klein beginnen en daarna de omringende boeren meenemen. Voorop staat dat er een duurzame toekomst is voor de agrariërs in het gebied, met een economisch rendabele bedrijfsvoering. Daarbinnen moet aandacht zijn voor een andere wijze van landbouwbedrijven (bijvoorbeeld kringlooplandbouw) en koppelkansen zoals energietransitie.

Meetbaar / beoogd beleidseffect

Een eerste stap zetten voor het realiseren van de doelstellingen uit het Klimaatakkoord ten aanzien van reductie CO₂eq-emissie uit de veenbodem en de doelstellingen uit het provinciaal beleid ten aanzien van het afremmen van bodemdaling.

Financiële consequenties

In de meerjarenbegroting 2020-2023 is €12 miljoen opgenomen voor afremmen bodemdaling (BD0302: '*extra aandacht voor bodemdaling*'). Daarnaast is te verwachten dat de provincie Utrecht financiering vanuit de

impulsgelden kan krijgen, Het is overigens nu nog niet duidelijk onder welke voorwaarden we de rijksmiddelen zullen ontvangen.

Vervolgprocedure / voortgang

- De komende tijd voeren de Veenweidenprovincies met het Rijk het gesprek over hoe we tot afspraken over de Impulsgelden kunnen komen.
- De provincie Utrecht is aan het kijken naar het opstarten van nieuwe gebiedsprocessen in het westelijke deel van haar grondgebied. Daarbij wordt met gebiedspartijen onderzocht of en welke mogelijkheden er zijn in de Waardassackerpolder (gemeente Ronde Venen) en de polder Zegveld (gemeente Woerden).
- Wij hebben de Gebiedscommissie Utrecht -West om een advies gevraagd voor Waardassackerpolder en zullen dat ook voor de Polder Zegveld doen. Vanuit die opdracht denkt de Gebiedscommissie ook mee over de communicatie naar de ondernemers en belanghebbenden in beide gebieden.
- Op 2 september aanstaande is een informatiesessie voorzien voor uw Staten over het gehele bodemdalingsdossier, met als ingang de drie sporen zoals hiervoor genoemd.

Concreet voorliggende vraag aan Statencommissie / Provinciale Staten

Wij verzoeken u kennis te nemen van het proces om te komen tot een invulling van de Impulsgelden van het Klimaatakkoord en de bredere context waarmee dit samenhangt.

Gedeputeerde Staten van Utrecht,

De voorzitter,

De secretaris,